

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Stichting Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer
T.a.v. de heer A.A. L.

VWS

DG Curatieve Zorg
Markt en Consument

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum 26 januari 2017
Betreft Goodwill problematiek huisartsen

Kenmerk

1083938-160406-MC

Uw brief

Geachte heer L.,

Bijlage(n)

Graag bedank ik u hartelijk voor uw brief van 28 november 2016. Net als u ben ik een groot tegenstander van goodwillbetalingen in de huisartsenzorg. In plaats van bij overname van een huisartsenpraktijk een bedrag te betalen ter vergoeding van goodwill zie ik veel liever dat huisartsen investeren in de kwaliteit van zorg. Vroeger werd goodwill door huisartsen gebruikt als pensioenvoorziening, maar tegenwoordig hebben huisartsen goede mogelijkheden tot een degelijke pensioenopbouw en is goodwill hiervoor niet nodig. Daarom heb ik uitgebreid onderzoek laten doen naar goodwill bij huisartsen en naar de mogelijkheden om dit tegen te gaan.¹ Daarbij is ook zeker gekeken naar verschillende wettelijke maatregelen om goodwillbetalingen tegen te gaan, waaronder een verbod op goodwillbetalingen.

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat alle vormen van inmenging via een wettelijke regeling door de overheid leiden tot een inbreuk op het eigendomsrecht van de huisarts. Het eigendomsrecht wordt beschermd door artikel 1 van het Eerste Protocol van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Daarbij leert de jurisprudentie dat elke inbreuk op dit recht streng door een rechter zal worden getoetst. Dit kan omvangrijke financiële gevolgen voor de Staat hebben. Ik heb daarom dan ook geconcludeerd dat wettelijk ingrijpen door de overheid geen haalbare oplossingsrichting is om goodwill tegen te gaan.

Ik ben u erkentelijk voor het meedenken en de suggesties die u doet wat betreft een wettelijk verbod of beperking van goodwill. Helaas geldt voor uw eerste drie suggesties ook het bovenstaande. Uit de juridische analyse blijkt dat zowel een geheel verbod op goodwill als minder vergaande wettelijke maatregelen om goodwill tegen te gaan een inbreuk vormen op het eigendomsrecht, waarvoor onder meer is vereist dat de te treffen maatregelen proportioneel zijn. De analyse laat zien dat er een aanzienlijk risico is dat een huisarts die door wettelijke maatregelen beperkt wordt in zijn mogelijkheden om een vergoeding voor goodwill te vragen deze maatregelen succesvol zal aanvechten in een juridische procedure tegen de Staat en er dus forse schadeclaims tegen de Staat kunnen worden ingediend.

¹ Kamerstuk 29 282, nr. 241 en Kamerstuk 33 578, nr. 23.

Uw vierde suggestie betreft zelfregulering door middel van een convenant tussen Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV). Ik heb eerder met hen over goodwill bij huisartsen contact gehad² en heb hen nogmaals benaderd naar aanleiding van uw brief. Beide organisaties geven aan uitgesproken tegenstander te zijn van goodwillbetalingen bij huisartsen. ZN heeft onderzocht of zij een bepaling in de contracten tussen huisarts en zorgverzekeraar kunnen opnemen om goodwill te verbieden. Zij zien echter geen titel waarop dit kan. Wel hebben zij aangegeven dat als een overnemende huisarts vermoedt dat een stoppende huisarts al eerder een uitkering uit het goodwillfonds heeft ontvangen, deze overnemende huisarts zich kan melden bij de zorgverzekeraar. De zorgverzekeraar zal dan (juridische) stappen ondernemen, omdat huisartsen die aan het goodwillfonds hebben meegedaan zich eraan hebben verbonden niet nogmaals goodwill te vragen. De LHV heeft het onderwerp goodwill de afgelopen maanden opnieuw onder de aandacht gebracht van haar leden tijdens regionale bijeenkomsten. Beide organisaties, ZN en LHV, hebben aangegeven op dit moment niet over te willen gaan tot een convenant.

WWS
DG Curatieve Zorg
Markt en Consument

Kenmerk
1083938-160406-MC

Ik deel dus uw mening dat goodwillbetalingen ongewenst zijn en ik zie dat deze mening zeer breed gedeeld wordt in politiek, door zorgverzekeraars en in de beroepsgroep. En toch gebeurt het. Omdat het uiteindelijk aan de individuele stoppende huisarts is om te bepalen of hij of zij goodwill vraagt, roep ik dan ook elke huisarts op om af te zien van het vragen van een vergoeding voor goodwill en zich daartegen in voorkomende gevallen ook uit te spreken. Ook denk ik dat brancheverenigingen als ZN en LHV een cruciale rol kunnen spelen om goodwillbetalingen tegen te gaan. Ik roep hen dan ook op om samen alle mogelijkheden voor samenwerking op dit vlak verder te onderzoeken en tot een convenant te komen. Ik zou ook willen vragen om hiermee enige spoed te betrachten om zo snel mogelijk in de praktijk de goodwill om te buigen naar investeringen in patiëntenzorg. U kunt daarin als zorgaanbieders een positieve rol vervullen. Daarnaast wil ik huisartsen op de mogelijkheid wijzen dat zij bij het met elkaar aangaan van een maatschap in hun overeenkomst kunnen vastleggen hoe er bij het verlaten van de maatschap met goodwill wordt omgegaan. Huisartsen kunnen elkaar zo juridisch en moreel verbinden aan het niet vragen van een vergoeding voor goodwill.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers

² Kamerstuk 34 550 XVI, nr. 129.